

آریایی

www.ariaye.com

what ariaye site is about

NEWS

REVIEWS

EVENTS

FEATURES

دلیل عدم مهار کردن آب دریای افغانستان در چه است

افغانستان کشور کوهستانی است و از لحاظ ثروت آبی خویش غنی است آب مانند نفت، گاز از جمله منابع انرژی برقی ثروت ملی کشور ما به حساب می رود. سرآب این ثروت ملی از قله ها یخچالهای طبیعی پر از برف و جھیل های یخندان در میان هندوکش، کوه بابا، سفیدکوه که آب ما زاد را در فصل سرما پرآب در خود ذخیره کرده تا در فصل گرم و اوقات کم آبی مورد استفاده مناسب قرار گیرد. نظریه اهمیت هیدرولوژیکی یخچال های طبیعی کوه سلسله کوه هندوکش پر فیض در تنظیم جریان پایه رودخانه های پنج، کوکچه، قندز، بلخاب، قیصار، مرغاب، هریرود، هلمند، کابل نقش حیاتی دارد.

افغانستان امکانات وسیعی از لحاظ زمین زراعتی و ثروت آبی دارد که برای زراعتی شدن جز رسنیدن آب بوسله کانال های آبرسانی به اراضی قابل کشت جزی بکار ندارد. ولی پیش سه ده ازسبب ضعف اقتصادی وعدم وپیش رفت تخنیک از این ثروت ارضی و آبی خود کشور ما در زراعت و باغداری بشکل خوبتر آن استفاده چندان کرده نتوانسته است. امروز وجود جامعه جهانی در طی یک ده در افغانستان باسبب های گوناگون از آن جمله تحت شعار بازسازی زربنای ها و به بخصوص زیربنا های آبی افغانستان با تاسف که با وصف میلیارد دالر کمک های جامعه جهانی به افغانستان کشاورزان و باغ داران کشور ما از عدم مدیریت آب و نگاه مسوولان به این مساله یک نگاه صرف غیر ریشه مهندسی است و یک فرد نظامی موفق در ریشه نظامی نمی تواند فرد موفق ومفید در رشته مهندسی و در زمینه طرح پروژه های آبیاری وشبکه های آبرسانی باشد و به همین دلیل تا هنوز هم کشاورزان وباغداران کشور ما از بی آبی زجر می کشند و رنج می برند.

آبیاری آن طوریک لازم است از لحاظ تخنیکی در زمین افغانستان به سطح ابتدایی آن دراکثریت نواحی سهل وساده است و مدیر ومتخصص هم در این ساحه زیاد تربیه شده است اگر دولت برنامه ای درست و دقیق برای مهار آب های سطحی کشور روری دست گیرد و این منابع وافر ثروت ملی را به نفع منافع ملی و به وسیله کانال های آبرسانی بدست رس کشاورزان وباغ دارن کشور ما قرار دهد و در نتیجه انشا الله وضعیت اقتصادی کشور از نگاه مواد غذایی به خود کفای می رسد وهم در صادرات میوه تر و خشک ما افزایش چشم گیری رونما خواهد شد.

ارتفاعات کوه های سربه فلک افغانستان به عنوان بام منطقه نقش بسیار مهمی در تامین آب کشورهای همسایه دارد و بعضی کشور های همسایه نامهربان و ناسپاس حیات مردم شان به شدت وابسته به آب دریا های افغانستان است و همین کشور های همسایه هستند که بیشتر سود را از دریا های افغانستان می برند.

شهر مشهد که در نیمه شمال شرق ایران واقع است دریای مهم دایم جریان در این شهر وجود ندارد و منطقه به کمبود آب به صورت جدی مواجه بوده است. دولت ایران بعد سقوط دولت دکتور نجیب الله اتمینان پیدا کرد و هم گروه های تنظیم های افغانستان را مصروف درگیر های قومی و مذهبی بشکل شعورانه ساخت و خود از شروع درگیری ها طرح ساخت سد دوستی را بالای دریای هریرود یکجا با دولت ترکمستان ایجاد کرد ند و ساخته اند و آب دریای هریرود را به وسیله یک خط لوله آبرسانی به شهر مشهد انتقال داده اند.

و هم از آب دریای هلمند در مرز خود با حفر چندین چاه نیمه عمق توسط یک خط لوله آبرسانی به شهر زاهدان و زابل و حتی شهر های دورتر خود از آب تالاب هامون هلمند نیز انتقال داده است. در حالی که برای نیاز شهر زاهدان مقدار 820 میلیون متر مکعب آب در سال ریگان به ایران در صورت آب خیزی و اضافه از نیاز کشاورزی مردم افغانستان داد می شود.

این بند سد دوستی

یک نمونه ذخیر چاه نیمه حفر ایران

افغانستان که از برکت کمک جامعه جهانی و به خصوص کمک های ایالات متحد امریکا امروز که توان بازسازی نیروگاه های آبی و زیربناهای آبی خود را پیدا کرده است. بند کجکی بالادر یای هلمند در ولسوالی کجکی و بند سلما بالای دریای هریرود در ولسوالی چشت از جمله مهم ترین پروژه های زیربنایی آبی افغانستان می باشند و بازسازی این پروژه های برای مردم کشور ما از جمله پروژه های حیاتی کشور ما است.

احیا و بازسازی این دو پروژه بزرگ همه مردمی افغانستان دولت ایران را خشمگین ساخته و در مخالفت به بازسازی و احیای این دو پروژه بزرگ زیربنایی آبی و حیاتی مردم افغانستان برآمده است و مزاحمت می کند و در استانه افتتاح سد دوستی معاون وزیر نیروگاه ایران به این لحن حمقانه سخن گفته چنگیزی: افغانستان نمی تواند مانع ورود آب هریرود به سد دوستی شود و از این بابت نگرانی نداریم. سخن معاون حمق در روزنامه قدس انتشار یافته است و امروز گروپ های ویران کار و خراب کار خود را برای خراب کاری به منظور انهدام این دو پروژه مهم حیاتی به افغانستان روانه می کند. این دو سد بزرگ آبی در اطراف خود بیشتر یک میلیون سه صد هزار جریب زمین زرععی را نیز تحت پوشش آبیاری قرار می دهد. از همین سبب آبیاری زمین های زرععی و مشروب کردن باغستان ها به همین سبب این دو پروژه در جنوب و غرب کشور ما پروژه های همه مردمی نام دارد.

بند سلما

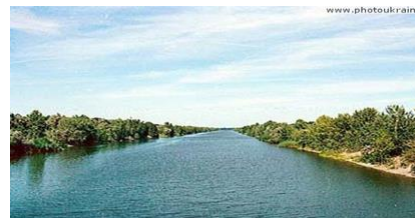
بند کجکی

کجا شد غیرت و غرور دولت مردان افغانستان که بند بزرگ حیاتی سلما و کجکی را به پایه اکمال نمی توانند برسانند که جلو هدر روی دریای هریرود و هیرمند تا اندازه ی که توان است گرفته شود.

کشاورزی ترکمنستان کاملاً وابسته به آب دریاهاى افغانستان است و در واقع در کشور ترکمنستان هیچ دریای داخلی برای کشت کارشان وجود ندارد و این کشور از آب جریان دریای افغانستان چند کانال در زمان اتحاد شوروی سابق حفر و احداث شده است که کانال قره قوم 25 میلیارد متر مکعب آب از دریای آمو جدا ساخته است و جمماً هشتصد هزار هکتار زمین کشاورزی را آبیاری می کند و همچنین سدی که این کشور بالای دریای مرغاب که سرچشمه آن از کوه تیر بند ترکستان است احداث نموده است و نقش بسیار مهمی در تامین آب ترکمنستان دارد و این کشور بر علاوه اشتغال هزاران نفر از مردم اش به کار و سالانه میلیارد ها دالر عاید از منابع آبی افغانستان پیدا می کند.

کانال قره قوم از آب آمو

کانال ترکمنستان از آب هرمند

پنج رود خانه آب شیرین افغانستان به پاکستان بدون هیچ مانع می رود از جمله حدود 20 میلیارد متر مکعب آب دریای کابل سالانه وارد پاکستان می شود و آب افغانستان نقش بسیار مهمی را در کشاورزی کشور پاکستان دارد و سالانه میلیارد دالر را پاکستان با استفاده از آب های افغانستان در آمد کسب می کند و هم با عث شعل هزاران شهروند آن شده است. و از این همسایه نامهربان و ناسپاس برنامه های خصمانه آن در قبال افغانستان اشکار است و فرستادن بیاد گرای دهشت افگنی در طی 33 سال بر هیچ کسی پوشیده نیست.

ازبکستان تقریباً 21 کیلول متر مکعب آب از دریای آمو سالانه در شتشیوی زمین ها نمکی خود استفاده می نماید که این کار ازبکستان خود یک ضرر کلانه به محیط زیست منطقه رسانیده است و باعث که آب شوی سریع یخچالهای سلسه کوههای هندوکش و در نتیجه سبب طغیان آب در یای آمو در فصل گرماه در یک مدت موقت و هم کمی شوی دریاجه ارال بصورت دقیق شهود است.

افغانستان با ایجاد این نمود سد های صنعت تولید انرژی مورد نیاز مردم خود را از منابع آبی خود با قیمت مناسب تامین کرده می توانیم . تولید برق از نیرو گاه های آبی به مراتب کم هزینه تر از سایر نیروگاه ها و از لحاظ زیست محیطی بسیار کم ضرر می باشد. نیروگاه های آبی بخاطر استفاده از منبع آبی محیط زیست را آلوده نمی سازد. سدها مصنوعی باعث پدید آمدن هوای مرطوب و باروری کوه های اطراف سد با پوشش گیاهی می شود. ذخیره آب رودخانه ها در جهیل های مصنوعی مواد معلق و گل آلودگی آب رودخانه ها در پشت سدها ته نشین می کند و در تقلیل هزینه تصفیه اهمیت زیادی دارد.

به تمام مردم شریف افغانستان عزیز پیشنهاد می کنم که بخاطر مهار دریاها باید از سر چشمه ی رودخانه ها به ایجاد خواجه گی های باغداری و تاداری پرداخت و با احداث نهرها، کانال ها و جوی ها عنعنوی آبرسانی ساحات قابل کشت را هر چه زود تر زیر کشت و آبیاری آورد. در طی این سه دهه جنگ به علت عدم مراقبت و نگهداری از پوشش گیاهی 72 درصد درختان جنگلی و بوته های کوهی تخریب شده است و به همین علت کشور ما افغانستان با فقر پوشش گیاهی و افزایش فرسایش خاک و آلوده گی بصری محیط زیست مواجه است

اساس معیارهای جهانی اگر سطح جنگل کشور کمتر از 25 درصد خاک آن باشد و ضیعت محیط زیست در آن کشور بحرانی خواهد بود. در حالیکه سطح پوشش جنگلی افغانستان نظریه احصایه ریاست جنگلات در سالهای 1970 الی 1980 ارقام 3 درصد مجموعی ساحه افغانستان را می پوشانید که از جمله 2 درصد آن در ولایت پکتیا تخمین شد بود. باکمال میل باید گفت که خوش بختانه و ضیعت آب رودخانه های کشور ما بهتر از جنگل های ما است. ما می توانیم بواسطه این آب وافر که در یاهای خروشان کشور ما دارد با توسعه دادن ساحات زرع و خواجه گی های باغداری و با ساخت اعمار سد ذخیره سازی آب ساحه جنگلات کشور ما را وسیع ساخت و استفاده از وظیفه محفظی آن بمنظور کاستن تخریب خاک و جلوگیری از تبدیل شدن زمین های مزروعی به دشت و بیابان را به این شیوه ها گرفت .

افغانستان با تولید 75 میلیارد متر مکعب آب در سال در رشد و توسعه اقتصادی کشور تاثیر چشمگیری باید داشته باشد زیرا امار و ارقام نشان می دهد که افغانستان هفت میلیون و نهصد هزار هکتار اراضی قابل آبیاری دارد امین اکنون فقط یک میلیون و هشتصد هزار هکتار تحت آبیاری قرار دارد . دلیل عدم استفاده را دولت نبود ظرفیت برای استفاده از تمامی آب های کشور مان عنوان نموده و می گویند ما نیازمند به متخصصان خارجی در بخش آب و زراعت می باشیم .

ماهم شاهد صد ها فارغ تحصیل مهندس بخش آبیاری و زراعتی و ده ها داکتر تکنیک آبیاری و علوم زراعتی از شروع سال 1978 الی ختم سال 1996 از شوروی سابق می باشیم. امروز کشور عزیز ما افغانستان با اشخاص متخصص شایسته بایسته و حق خواه وطن دوست و به طور خلاصه بگویم یک فردی که انسانیت را در نظر بگیرد و به تهداتش در قیابل مردم و وطنش عمل کند و خواسته های مردم این سرزمین برآورده سازد ضرورت دارد. باوجود چنین پتانسیل بالای در منابع آبی کشور چرا باید گرفتار خشکسالی گردد و بسیاری از مناطق وزمین هایی که قابلیت بسیار خوبی برای کشت دارد و به علت کمبود شبکه های آب رسانی آب بدون کشت و بایر باقی مانده است. منابع موجود آبی افغانستان ظرفیت و پتانسیال آن را دارند تا در هر عرصه ها جواب گو باشد. در عرصه تولید برق ساخت بند های آبی که هم باعث باروری کوه ها از پوشش گیاهی اطراف بند ها می شود و در نتیجه جلوگیری سیلاب ها موسمی منطقه خواهد شد.

بند کجکی

نمونه ای از سد مصنوعی

و در عرصه زراعت نیز سوق دادن آب های به مناطق خشک و بی آب که آب با خود یک پیام آورد زندگی است با آمدن آب اکوسیستم بیابانی به اکوسیستم آبی تبدیل می شود. با عمار بند های ذخیره سازی آب بر روی رود خانه های کوچک، آمو، قندوز مرغاب، هیرمند، هریرود، پنجشیر، کنر ولوگر که دریا های مذکر داریم جریان هستند و هم در مسیر آنها زمینه صد ها هزار هکتار زمین زراعتی با کشیدن نهر ها و ساخت کانال های آبیاری فراهم می شود و با این شهادت می تواند رشد انکشاف زراعت و حرکت به سوی مصونیت غذایی و خو کفایی کشور ما در تولیدات کشاورزی و انرژی برق مشکل اکثر شهروندان افغانستان حل خواهد شد.

داکتر یار محمد متخصص حفاظت محیط زیست